

СПЕЦІАЛЬНІ ПРИЙОМИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ТА МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ

У статті розглянуто спеціальні прийоми, які використовуються в процесі професійно орієнтованого навчання латинської мови та медичної термінології майбутніх медичних психологів. У висновках зазначається, що використання спеціальних прийомів забезпечує формування позитивних емоцій, сприяє розвитку та зміцненню професійного інтересу до фахової термінології, а також розширенню лінгвістичного кругозору.

Ключові слова: професійно орієнтоване навчання, латинська мова, медична термінологія, спеціальні прийоми, медичні психологи.

The article examines special methods used in the process of professionally oriented teaching of the Latin and medical terminology for future medical psychologists. The conclusions state that the use of special techniques ensures the formation of positive emotions, contributes to the development and strengthening of professional interest in professional terminology, as well as the expansion of linguistic horizons.

Keywords: professionally oriented education, Latin, medical terminology, special techniques, medical psychologists.

Вибір прийомів, які використовуються в процесі професійно орієнтованого навчання латинської мови здобувачів вищої медичної освіти, визначається багатьма факторами як-от: урахування триєдиної структури цілей навчання, специфіка термінологічного матеріалу, ступінь володіння викладачем-філологом предметно-понятійною (власне професійною) складовою змісту навчання [3; 4; 5]. Повною мірою це стосується і навчання латинської мови та медичної термінології майбутніх медичних психологів.

До найбільш ефективних прийомів професійно орієнтованого навчання латинської мови належать: демонстрація мотивації терміна, коментування, етимологізація культурно маркованих галузевих терміноодиниць, позаяк саме цей прошарок фахової термінології демонструє єдність матеріального і духовного аспектів мови, включення елементів історизму, що дозволяє осмислювати природу мовних явищ в рамках тієї історичної епохи, в якій вони функціонували [3; 4; 5; 7].

Продемонструємо зазначене вище прикладами. Так, презентацію на практичному занятті з майбутніми психологами терміна «psychologia» варто супроводжувати коментарем, що інтерес до психіки людини простежується з давніх-давен. Зокрема, Арістотель увесь другий розділ трактату «Про душу» (IV ст. до н.е.), присвятив аналізу психіки: «Починаючи дослідження душі,

необхідно ... при виникненні складних питань, взяти до уваги думки про душу, висловлені попередниками, щоб запозичити в них те, що сказано правильно й уникнути всього, що сказано ними неправильно» [1]. Власне термін «psychologia» складається з терміноелементів psych- (від гр. ψυχή – дух, душа, свідомість, дихання, а також душевні якості, характер, настрої, почуття) з термінологічним значенням «що стосується розуму, психіки, психічної діяльності» і -logia зі значенням «наука» (від гр. λόγος – слово). Далі варто коментувати, що в грецькій міфології Психея (гр. Ψυχή, лат. Psyche) була втіленням душі та дихання. Не зайвим буде ознайомити студентів з історією кохання Психеї і Купідона, а також увести однокореневі терміни – psychiater, psychiatria, psychopathia, psychopathus, psychosis, psychotherapia, psychotherapeutista, psychotrauma [2; 8].

Не менш цікавим для коментування є термін «істерія» («hysteria»), що походить від грецького слова «ύστέρα» – матка). У сучасній літературі істерію розглядають як «один з видів неврозів з характерними різноманітними порушеннями психіки, рухової сфери, чутливості та функцій внутрішніх органів. Виявляється у своєрідному істеричному характері, нападах, порушеннях свідомості й функцій внутрішніх органів. Порушення психічної діяльності виражаються у формах найрізноманітніших психотичних явищ [6, с. 192]». Вважається, що цей термін був уведений Гіппократом Коським. Виникнення терміна пов'язане з хибними уявленнями, які панували в давню, що цей стан пов'язаний із виключно жіночими реакціями на ті чи інші обставини.

Не менш цікавими є й інші численні терміни, як-от: «paramnesia», «hypnosis», «hypnotismus», а також терміни з кінцевим терміноелементом «-mania».

Отже, використання спеціальних прийомів у процесі професійно орієнтованого навчання латинської мови та медичної термінології майбутніх медичних психологів забезпечує формування позитивних емоцій, сприяє розвитку та зміцненню професійного інтересу до фахової термінології, а також розширенню лінгвістичного кругозору.

Список використаних джерел

1. Аристотель. Про душу. Твори: в 4 т. Т. 1. М.: Думка, 1976. С. 394-396. URL: gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/arist/01.php
2. Беляєва О.М., Ждан В.М., Цісик А.З. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.2 N-W. К. : ВСВ «Медицина», 2020. 456 с.
3. Беляєва О.М., Синиця В.Г. Методи і прийоми як складова технології навчання латинської мови та медичної термінології. Основні напрямки підготовки медичних кадрів у сучасних умовах : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, Полтава, 26 берез. 2015 р. Полтава : Ред.-вид. відділ ВДНЗУ «УМСА», 2015 р. С. 19-20.
4. Беляєва О.М. Професійно орієнтоване навчання латинської мови студентів медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації : автореф. дис. на здобуття наук.

ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 “Теорія та методика теорія та методика навчання (класичні мови)”. К., 2011. 23 с.

5. Беляєва О. М. Спеціальні прийоми у навчанні латинської мови майбутніх лікарів [Електронний ресурс]. Інноваційні технології у контексті іншомовної підготовки фахівця : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 7 квіт. 2016 р., Полтава Полтава : ПолтНТУ, 2016. С. 18-21. Режим доступу : <http://lib.pntu.edu.ua/>
6. Шапар В.Б. Сучасний тлумачний психологічний словник : Близько 2500 термінів / Харків : Прапор, 2005. 640 с.
7. Шпак А. М. Методика изучения медицинской терминологии. Винница : ВГМИ им. Н. И. Пирогова, 1961. 56 с.